

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lapja 1999. június II. év, 7. szám

**● Minekelőtte
hegyek lettek és
föld és világ
formáltaték,
öröktől fogva
mindörökké Te
vagy Isten.
Zsoltár 90:2**

**Az igazi
Közbenjáró**

**● Mikor lépünk a
XXI. Századba?**

**Isten
szuverenitása és
az imádság célja**

**Mi történt a
magyar
puritánokkal?**

**Misszionáriusok:
Hudson Taylor**

ISTEN KÖZELÉBEN

A család kormányzása

*„Mert tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és az ő házanépének ő utárna, hogy megőrizték az Úrnak útját, igazságot és törvényt tévén, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámot, amit szólott felőle”
1Mózes 18:19*

Három figyelemre méltó kijelentés található ezekben a szavakban. 1. Ábrahám használta szülői autoritását családja kormányzásában. Nem tartotta elegendőnek, hogy imádkozzon értük és tanítsa családját, hanem használta Istentől kapott autoritását is. Ő parancsolt nekik.

2. Ábrahám gondoskodott szolgálóiról is, akárcsak gyermekeiről. A 14. fejezet 14. verséből kiderül, hogy 318 szolgálta született házában. Családja nagyon számos volt, azonban nem mondta, hogy ők nem az enyéim. Ő parancsolt gyermekeinek és egész házanépének.

3. Ábrahám sikere. „Mert tudom...”, hogy megőrzik az Úrnak útját.”

Gyakran mondják azt, hogy jó emberek gyermekei rossz útra térek, azonban itt van egy jó ember, aki elvégzi gyermekeivel szembeni felelősségét és meg is van az eredmény. Minden hívőnek kötelessége, hogy jól kormányozza családját.

I. Az ő kötelességének forrása.

1. A lelkek iránti szeretet. Amíg egy ember nem törődik saját lelkével, nem fog törődni mások lelkével sem. Nem törődik, még ha látja is, hogy felesége és gyermekei bűnben élnek és a pokol fele haladnak. Nem törődik a misszióval, nem is támogat misszionáriusokat. Amikor egy ember szemei megnyitattak és meglátja saját lelkének értékét, akkor törődni kezd mások lelkével is. Törődni kezd saját házanépével is. Megparancsolja házanépének, hogy őt kövessék. Hogyan történik ez nálad? Jól kormányozod-e a te háznépét? Imádjátok-e közösen Istent reggel és este a ti családotokban? Beszél-e gyermekeiddel és szolgálóiddal az ő megtérésükről? Ha nem, akkor nem szereted az ő lelkeiket. Bizonyosságot tehetsz, élhetsz a sákramentumokkal, beszélhetsz érzéseidről, de ha nem munkálkodsz gyermekeid megtérésén, akkor minden egyéb hazugság.

2. Minden talentumnak a Krisztusért való felhasználása. A szülői autoritás egy találat, melyért az emberek meg lesznek ítélve. Ábrahám ezt a talentumát Krisztusért használta. Hogyan történik ez nálad? Használod ezt a talentumodat Krisztusért? Ha nem, akkor soha nem adtad át magad Neki. Nem vagy az Övé.

II. Bibliai példák.

1. Ábrahám. Ő a legkiemelkedőbb példa, minden hívők atyja. Ábrahám gyermeke vagy-e? Hát jár ezen a téren is az ő nyomaiban. Ábrahám bárhová ment oltárt épített az Úrnak.

2. Jób. Mindegyik fiának születésnapján Jób áldozatot mutatott be mindnyájuk száma szerint.

3. Józsué. „Én azonban és az én házam az Úrnak szolgálunk.”

4. Eunika. Timóteus gyermekkorától ismerte az írásokat. Ennek az okát megérted, amikor édesanyjának Eunikának hiteről olvasol. (2Tim. 1:5 és 3:15)

Ez volt a módszer Skóciában is a mi atyáink idejében. Ha azt szeretnénk, hogy Skócia újból az Úr kertje legyen, szükséges a család kormányzásának a felelevenítése.

III. A család kormányzásának a módja.

1. Imádd Istent a te családotban. Ha nem imádsz Istent családotban, akkor te bűnben élsz és biztos lehetsz afelől, hogy nem törődsz a családotban lévő lelkekkel. Ha nem adnál eledelt gyermekeidnek nem azt mondanák-e rólad, hogy nem törődsz velük? Azonban, ha te nem vezeted gyermekeidet és szolgálóidat Isten szavának füves legelőjére, hogy vágyjanak az élő víz után, mennyire világos, hogy nem veseled gondját az ő lelküknek. Tegyed ezt rendszeresen reggel és este. Szükségesebb ez a mindennapi kenyémmel, szükségesebb a te munkádnál. Milyen hiábavalónak és butának fog tűnni minden kifogásod, amikor majd visszatekintesz a pokolból. Teljesítsd e kötelességedet! Ugy tekintsd rá, mint az üdvösség kútjára. Talán nincs is áldottabb kegyelmi eszköz ennél. Családod minden tagja legyen jelen ezen alkalmakon!

2. Használd szülői autoritásodat. Milyen szörnyen állt bosszút Isten Elin, mert fiai gonoszokká lettek és ő nem fékezte meg őket. Eli jó és szent ember volt, gyakran beszélt két gonosz fiával, de azok nem figyeltek rá. De itt tévedett Eli, mert nem használta szülői autoritását és nem fékezte meg őket. Emlékezzz Elire! Nem elegendő imádkozni gyermekeinkért, velük imádkozni, figyelmeztetni őket, hanem szükséges, hogy megfékezd őket. Fékezd őket a szeretet kötével. Tartsd távol őket gonosz könyvektől, gonosz társaságtól, gonosz szórakozásoktól. Tartsd vissza őket!

(folytatás a 3. oldalon)

Az igazi Közbenjáró

A közbenjáró fogalma elég közel áll hozzánk, ugyanis ismerősek előttünk olyan esetek, amikor két fél nem tudott megegyezni és egy olyan semleges személyt kellett keresni, aki közbenjáró lehetett közöttük. Divatossá vált manapság a közbenjárói feladat. Gondoljunk csak a koszovói válságra. Milyen sokan a problémák megoldását különböző nemzetek közbelépésében, közbenjárói tevékenységében látták. Nyilvánvaló, hogy most nem az orosz, finn, vagy bármely más nemzet politikusainak közbenjárói munkáját szeretném értékelni. Csak arra a kérdésre szeretnék választ keresni, hogy miért van szükség közbenjárókra? A koszovói válság pedig nagyon jól szemlélteti ezt. A két szemben álló fél között a helyzet annyira kilátástalan, reménytelen, hogy egy harmadik félre van szükség, aki a békét kieszközli.

Nos, ha emberek között oly gyakran van szükség közbenjárókra, vajon a Mindenható Isten és az emberek között van-e szükség közbenjáróra? Egyik álláspont szerint, nincs. Nagyon sok vallás erre épül és nagyon sok ember úgy gondolja, hogy ha egyáltalán van valami problémája az embernek az Istennel, ezt ő, az Ember, könnyűszerrel megoldhatja. Egy kicsit jobban megfeszíti erejét, jobban odafigyel arra, amit tesz, többet gondolkodik, esetleg medítál. Minek tehát közbenjáró, nem olyan nagy az a szakadék az Isten és az ember között. Ha igazán ügyes az ember, bármikor hidat építhet e szakadék fölött. Az sem zavarja az embert, hogy e hidat Istenhez már évezredek óta építik az emberek. Arra meg végképp nem akar gondolni, hogy e felfelé épülő hidat a Biblia a Babel tornyának nevezi. Egy másik állásponton levők azonban alázatoskodva mondják: „Isten megközelíthetetlen, közbenjáróra van szükség. De nem csak egyre, hanem minél többre, hogy biztos legyen, hogy eljutunk hozzá.” Milyen sokan Mária-t és a szentek százait hívják segítségül, hogy közbejárjanak értük a hatalmas Isten előtt. Vagy mások a papban látják azt a személyt, akinek az a feladata, hogy imádkozzék értük, közbenjárva értük. Nekik ugyanis nincs idejük erre és mindenképpen egy „szakértő” közbenjárására van szükség. Ki tehát az a közbenjáró, aki az Isten és ember közötti szakadékot igazán át tudja

hidalni? Nem más, mint a mi Urunk Jézus Krisztus. Ő, aki tökéletes ember és Isten, egyszemélyben, egyedül csak ő töltheti be azt a feladatot. Az Ő közbenjárása pedig háromféle módon nyilvánul meg. Az ő királyi, papi és prófétai tisztségében.

1. Jézus Krisztus közbenjárói

királysága

Jézus Krisztus az univerzum királya. Ezért mondja Jézus: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt.28:18). Egy nap pedig mindenki el fogja ezt ismerni és minden térd meg fog hajolni előtte (Fil.2:10). Krisztus király mivolta azonban különös módon érvényesül az egyházban (Zsolt 132:13, 14). Ugyanis igaz, hogy Ő mindenek fölött uralkodik, azonban azok, akik az egyház tagjai azok el is ismerik az Ő király mivoltát és leborulva hódolnak előtte. Krisztus tehát királyként is közbenjárója az övéinek. Miért lényeges ez? Azért, mert erre a közbenjáróra nemcsak figyelni kell, hanem engedelmeskedni is neki. Ne mondja tehát senki, hogy Megváltója neki Jézus, aki nem akar engedelmeskedni neki és nem ismeri el, hogy élete fölött csak egy Úr állhat: Krisztus. A skót szövetségesek nagyon jól megértették ezt a XVII. sz.-

Egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus.

2Tím. 2:5

ban és életükkel is készek voltak fizetni azért, hogy az egyház fölött se püspök, se király ne uralkodjék, hanem egyedül az, aki vérével fizetett érte. Miért olyan kétségbeesítő ma sok egyház állapota? Azért mert megfeledkeztek arról, hogy az egyház nem más, mint Krisztus közbenjárói királysága. Ami azt kellene jelentse, hogy tagjai elismerik királyuknak Jézust, tisztségviselői csak e király által rendelt presbiterek és diakónusok lehetnek, az egyházfegyelmet pedig egy olyan eszköznek tekintik, amely által e királyság tisztaságát megőrizhetik. Azok pedig, akik az egyház tisztaságát megvetik nem más, mint Krisztus király

mivoltát kérdőjelezik, vagy tagadják meg.

2. Jézus Krisztus, mint főpap

Jézus közbenjárói mivoltát leginkább papi tisztsége tükrözi. Úgy ahogy az Ószövetségben a pap áldozatot mutatott be a népért, ugyanúgy Jézus is egy áldozatot mutatott be a választottalért, az Isten népéért. Krisztus önmagát adta áldozatul népe bűneiért, hogy ők ily módon újra kapcsolatba kerüljenek az Atyával. Azt a szakadékot, amelyet senki nem tudott áthidalni, Ő tökéletes életével áthidalta, és „egyetlen-egy áldozatával örökre tökéletessé tette a megszenteltek” (Zsid.10:14). Az Ő vére ott a kereszten valóban lemosta választottai bűnét. Sokak ezek hallatán azt mondják: „Ha Krisztus nem halt meg mindenkiért, akkor bizonyára értem sem halt meg”. A válaszom erre csak az, hogy az Úr Jézus azt mondta: „Aki énhozzám jön azt semmiképpen ki nem vetem”. Gyere Jézushoz, bízd rá életed és hidd el, hogy Ő a te Megváltód is.

Krisztus papi mivolta azonban nem csak áldozata bemutatásában állt, hanem azt olvassuk róla, hogy Ő az, „aki fel is támadott, aki az Istennek jobbán van, aki esedezik is érettünk.” (Róm.8:34) Krisztus tehát továbbra is könyörgök azokért, akiket megváltott, hiszen Ő mondja: „Én ezekért könyörgöm nem a világért könyörgök, hanem azokért akiket nékem adtál, mert a tied.”

3. Jézus Krisztus, mint próféta

Krisztus a mi prófétánk, aki kijelenti Isten akaratát. Soha nem tudtunk volna meg semmit arról, hogy Ő király és pap, ha el nem mondta volna nekünk. Az apostolok tevékenysége pedig nem más, mint az Ő prófétai tisztségének folytatódása. És Krisztus prófétai mivolta tükröződik ma is abban az igehirdetésben, amely az apostolok által felismert evangéliumot közvetíti. Kedves olvasó vedd tehát komolyan azt az evangéliumot, amit hallgatsz Isten szolgáinak szájából, mert nem hiába figyelmeztet így Luther: „Hallottad ezt te is? És felelni fogsz: Igen, hallottam. És azt mondja Isten akkor: Miért nem hitted hát? Erre te így felelsz: Oh én azt egyszerű beszédnek tartottam, minthogy egy egyszerű falusi pap mondta. Akkor téged az az Ige, mely a te szivedben rejtetik, vádolni fog, és bírád lesz az utolsó napon. Mert Isten igéje ez, Isten magát hallottad.”

BAGOLY Gvula

Mikor léptünk a XXI. századba?

2001. január 1-én kezdődik a XXI. század, vagy másként fogalmazva a harmadik évezred. Ez magától értődő, hiszen így tanították az iskolában is. Az évtized 1-el kezdődik és 10-el végződik. Az I. évszázad 100. december 31-én fejeződött be és a II. 101. január 1-én indult. Most hogy közeledik az új évszázad és ezúttal az új évezred is, a sajtó - írott és elektronikus - megfelejtkezni látszik a történelmi időszámításról tanultakról. Arról olvasunk és hallunk, hogy belépünk a XX. század utolsó évébe. Az illet, hogy a XXI. évszázadtól már nem egészen egy év választ el bennünket.

Különösen fel fog erősödni ez év utolsó napjára készülésünk idején ez a hang. Remek reklámlehetőséget rejt magába, hogy az 1999. december 31-i óévbúcsúztatást már az évszázad, sőt az évezred szilvesztereként lehet megrendezni. Ezt a szórakoztató ipar és a kereskedelem nem fogja kihagyni, pedig téved. Ha ez majd kiderül, akkor lehet, hogy a 2000. december 31-i szilvesztert, mint igazi ezredváltást ünnepelteti.

Ne legyünk ünneprontók. Aki azon a módon akar szilveszterezni, ám tegye. Ünnepelje kétszer az új évszázadot és az új évezredet. Nem először történik ilyesmi. 1899.

december 31-ére is úgy készültek, hogy éjfél-től az ígéretes XX. századba lépnek. Nagy viták voltak az újságokban is arról, hogy mikor fordul meg az évszázad. Amikor a tudományos álláspont kiderült, hogy csupán 1900. december 31-én ér véget a XIX. század, akkor voltak olyanok, akik hatósági intézkedést sürgettek. Döntse el a császár pl.

Németországban, hogy 1900. január 1-től már a XX. századot számítsák. Másutt a közvélemény másként kívánt nyomást gyakorolni az "akadékoskodó naptárkészítőkre." Végül is győzött a józan ész. A mo-

hók nem tudták, hogy az elektromosság, a magenergia, az automatizálás, a repülés és az űrhajózás, a géntechnológia, a vegyészet, a gyógyszerészet, a gyógyítás forradalma és más szép eredmények mellett két világ- és rengeteg helyi háborút és egy óriási méretű társadalmi, gazdasági, és politikai átalakítási kísérlet születését és bukását hozó évszázadot siettettek.

Dr. CSOHÁNY János

folytatás az első oldalról

3. Foglalkozz mindegyikkel az ő megtérése céljából. Sok kedves keresztyén szülőt ismertem, akik mulasztottak ezen a téren. Ők imádták Istent a családban, titokban imádkoztak gyermekeikért, azonban soha nem beszéltek a megtérésükről. A Sátán, a szülők között, egy fajta hamis szerénységet hint el, hogy ők ne kérdezzék kicsinyeiktől, hogy találták-e meg az Urat vagy nem? Oh, milyen bűnnel teljesnek és balgatagnak fog ez tűnni az örökkévalóságban. Még ma este kezd el! Hívd félre őket és kérdezd meg tőlük, hogy mit tett Isten a te lelkedért?

4. Elj szent életet előttük. Ha a te vallásod csak szavakból áll, akkor fiaid és szolgálid hamarosan felfedezik képmutatásodat.

IV. Az áldás, mely a család helyes kormányzásából fakad.

1. Elkerüld az átkot. Elkerüld Éli átkát. Éli Isten gyermeke volt, azonban sokat szenvedett hűtlensége miatt. Ha nem imádod Istent a te házában, egy átok van felírva a te ajtódra...

2. A te gyermekeid megmenekülnek. Így történt Ábrahámmal is. Hogy mi történt Ismáellel nem tudom. De emlékezz buzgó imájára: „Vajha Ismáel élne teelőtted.” Az ígéret ez: „Tanítsd a gyermeket az ő útjának módja szerint; még mikor megvénhedik is, el nem távozik attól.” (Péld. 22:6) Ez az ígéret a keresztségben is. Oh, milyen áldás egy megváltott család megváltott apjának lenni. Kedves hívők, legyetek bölcsek!

Robert Murray M'Cheyne prédikációja

Isten szuverenitása és az imádság célja

Bizonyára meglepő az olvasó számára ez a párosítás és talán érthetetlen is. Tisztában vagyok azzal, hogy merész vállalkozásba fogtam, amikor ezt a két fogalmat egymás mellé helyeztem. Hogy honnan van mégis ez a bátorságom, azt máris elárulom. A Szentírásban mindkettőről egyformán olvashatunk: Isten szuverén és a keresztyén embernek szüntelen imádkoznia kell. Talán érthetetlen és ismeretlen is az olvasó számára az isteni szuverenitásról szóló tan, de lehet, hogy az imádság célja sem annyira világos. Ahhoz, hogy a kettőnek egymáshoz való viszonyulásáról beszélni tudjunk, ismernünk kell a címben szereplő fogalmat.

Isten szuverenitásáról sokat lehetne és kellene is írni, azonban itt most nem áll módomban részletesen tárgyalni. Isten szuverenitása azt jelenti, hogy Isten saját elhatározásából, független döntése alapján teremtett mindent és irányít mindent az Ő akarata szerint. Ő a Teremtő és Ő a Kormányzó, s az Ő terveit senki meg nem változtathatja, s munkájában senki nem befolyásolhatja. Isten szuverenitása azt jelenti, hogy Ő tudja mindennek a kezdetét, ismeri a részleteket és tudja mindennek a végét. „Az Úr a mennyekbe helyezte az Ő székét és az Ő uralkodása mindenre kihat.” Zsolt. 103:19. A minden szóban benne van minden esemény, az embernek minden cselekedete, s a verebecske élete is (Lk.12:6,7). Isten szuverenitásán „mi Isten egyeduralmát, királyi voltát és istenségét értjük” – mondja Arthur Pink az Isten szuverenitása című könyvében. Dániel így beszél Istenről: „...az Ő akarata szerint cselekszik az ég seregében és a föld lakócai között és nincs, aki az Ő kezét megfoghatná és ezt mondaná neki: Mít cselekedtél?” Dán. 4:35. Ő a királyok Királya, uraknak Ura és senkinek sincs joga az Ő döntéseit megkérdőjelezni, vele perbe szállni, mert Ő szuverén, az Ő szava igaz, minden cselekedete hűséges (Zsolt. 32:4) és minden Ő végzése tökéletes (Zsolt. 111:7). Ha Isten szuverén akkor nincsenek véletlenek és nem a sors vezeti az életünket.

De ha Isten mindent előre elrendelt – az áldásokat, jó cselekedeteket, hitet, stb. – miért van szükség az imádságra? Csak akkor tesszük fel ezt a kérdést, ha nem értjük a cím második részét – az imádság célját – ami talán sokkal érthetőbbnek tűnt az első olvasásra. Azért tehát, hogy ne legyenek elménkben ilyen hasztalan kérdések, meg kell értenünk, hogy mi az imádság lényege és célja a keresztyén ember életében. Egy biztos: ez a kettő nem zárja ki egymást. A Biblia mindkettőről beszél, s ha hisszük, hogy a Szentírás Isten szava, akkor azt is hisszük, hogy nincsenek benne ellentmondások. Mert ha a Bibliában ellentmondások lennének, akkor Isten maga is egy ellentmondásos személy lenne, akin eligazodni nem lehetne. Mi azonban hisszük, hogy Isten tökéletes és benne nincs változás, vagy változásnak árnyéka. (Jak. 1:17). Azt viszont mi sem állítjuk, hogy Istennek útjait teljesen meg tudjuk érteni, mert az Ő gondolatai magasak és az Ő útjai kifürkészhetetlenek számunkra. De mégis az egyedüli nyugalom a szív számára a szuverén Istennél található.

Modern értelmezés szerint – emberi szempontból vizsgálva csupán – az imádság egy olyan eszköz, amely által elnyerhetem mindazt, amire szükségem van. Egy olyan lehetőség, amely során megváltoztatom és feltartóztatom Isten célját. Ez az értelmezés az embert teszi úrrá és az Isten szolgává. Milyen jó, hogy ez nem így van és Isten tervei nem a mi erőtlenségünk szerint valósulnak meg.

Ha isteni szempontból vizsgáljuk az imádság lényegét, rádöbbenünk, hogy az imádság segítségével nem megváltoztatom az Isten akaratát, hanem elfogadom azt. Az imádság által közösségben vagyok Istennel, s nem Istent igazítom

magam után, hanem én igazodom Ő utána. Az imádság lényege tehát, nem Isten befolyásolása, hanem az én szívemnek a megalázkodása a Seregek Ura előtt.

Mi az imádság célja?

1. Először, amint a kifejezésben is benne van – amiről mégis oly sokszor megfeledekezünk – Isten imádása. Mit jelent Istent imádni? Istent imádni azt jelenti, hogy gyönyörködöm benne, mert csodálatosnak tartom és szeretem. Talán nem kérdés számodra, kedves olvasó az, hogy hogyan kell gyönyörködnöd a te gyermekedben, a te szerelmedben. De vajon tudsz-e gyönyörködni az Istenben? Imádod-e azt, akit egyedül gyönyörködni az Istenben? Imádod-e azt, akit egyedül imádságaidból az Isten imádása, akkor tulajdonképpen a lényeg hiányzik. Istent imádni csak az tudja, aki ismeri Őt. Istent imádni annyit jelent, mint gyönyörködni az Ő munkájában, az Ő személyében. Oh, mennyire szegény az imádság nélküli imádság. Ha az egek is beszélnek Isten dicsőségét és az ég hirdeti kezeinek munkáját (Zsolt.19:2), csak a te ajkaid maradnának némán? Az imádságban benne van a dicséret, magasztalás, áldás, hálaadás is. A zsoltáros imádságaiban jelen vannak ezek az elemek.

Te ismered ülésemet és felkelésemet, messziről érted gondolatomat, mikor még nyelvemen sincs a szó, immár egészen érted azt Uram!
Zsoltár 139:2,4

2. Másodszor: az imádság célja a mi lelki áldásunk, Isten kegyelmének az elfogadása. Ehhez azonban elengedhetetlen a mi megalázkodásunk. Az imádság egy olyan eszköz, amely által megalázzuk magunkat Isten előtt. A megalázkodás egyik fő eleme a bűnbánat, a bűneink miatt való kesergés és a bűnbocsánat után való esedezés. A megalázkodás másik eleme a kicsiségem, gyengeségem, Istenre szorultságom, méltatlanságom beismerése. Valahányszor Istenhez megyünk, az a lelkület kell legyen bennünk, ami a tékozló fiúban volt: „Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened; és nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hivattassam!” Lk. 15:21.

3. Harmadszor: az imádság célja, hogy Istentől kérjük a szükséges dolgokat. De miért kell kérnünk, ha Isten tudja, hogy mire van szükségünk? Kéréseinkben nem mondunk semmi újat Istennek, mert még mielőtt ajkunkon lenne a szó, Ő már tudja, hogy mit akarunk kérni. „Az ima célja nem Isten informálása, hanem elismerése annak, hogy Ő tudja, mire van szükségünk.” Arthur Pink. Az imádságunkban elsősorban azt fejezzük ki, hogy egyedül a mennyei Atya tudja, hogy mire van szükségünk. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy nem szabad kérnünk Istentől semmit, hiszen maga Jézus biztat, hogy „kérjétek és adatik néktek” Mt.7:7. Máshelyen ezt olvashatjuk: „ha kérünk valamit az Ő akarata szerint, meghallgat minket.” I Jn. 5:14. Szükségemet elmondom, életemet rábízom és hagyom, hogy Ő végezze el azt, ami szerinte a legjobb. Emlékezzünk mindig a mi drága Megváltónk szavaira: „...ne úgy legyen amint én akarom, hanem amint te.” Mt. 26:39.

Kedves olvasó! Bárcsak segítséget jelenthetne ez az írás abban, hogy a Mindenható Istenhez vezető utat megismerd és magadat megalázd az Ő színe előtt. Úgy legyen.

SIKÓ Mihály József

Mi történt a magyar puritánokkal?

A XVI. század közepéig a Reformáció teljesen meghódította a történelmi Magyarország területeit, majdnem a nem létezés küszöbéig szorítva vissza a római katolicizmust. Ezt a sikeres hódítást, ami majdnem egy évszázadig tartott, azonban nem kísérte egy ugyanolyan intenzitású lelki ébredés. A feudalista rendszer (amely magába foglalta a cuius regio eius religio törvényt), a középosztály tudatlansága és a nemesség többségénél hiányzó vallási öntudat megakadályozta a biblikus alapelvekre épített egyházi élet kialakulását.

A magyarországi reformáció folytatásának szükségessége, valamint élő és valódi református gyülekezetek szervezésének fontossága, leginkább azokban a magyar református ifjakban tudatosult, akik utazásaik során érintkezésbe kerültek olyan németalföldi és angol gyülekezetekkel, amelyek puritán eszméket vallottak.

1638 februárjában, amikor Edinburghban a híres Skót Nemzeti Szövetséget aláírták, Londonban, Tolnai Dali János és más kilenc buzgó magyar református teológus szövetséget kötött Isten előtt, hogy hirdetni és gyakorolni fogja a puritanizmus Bibliára-alapuló igazságait.

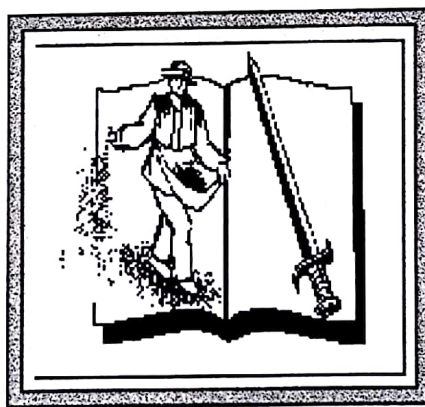
A magyar puritánok hazajövetelét hűvösen és nem tetszéssel fogadták. I Rákóczi György azért ellenezte a puritánizmust, mert attól tartott, hogy annak hatására nehogy ugyanaz történjen Erdélyben is mint ami Angliában történt: polgárháború. Az egyházi előljárók pedig egyenesen felháborodtak annak a hírnek a hallatán, hogy a magyar puritánok olyan gyökeres reformokat akarnak véghezvinni, amelyek teljesen megváltoztatnák a magyar Református Egyházat.

A kedvezőtlen helyzet sem állította meg őket abban, hogy elszántan és kompromisszumok nélkül hirdessék a radikális reformok szükségességét. Elvetették a magyar Református Egyház püspöki egyházkormányzatát, amelynek hierarchiájáról úgy vélekedtek, hogy ellentétben áll a Biblia tanításával, és akadályozza az ébredés kibontakozását. Továbbá, hangsúlyozták az Isten által elrendelt presbiteriánus egyházkormányzat megvalósításának fontosságát és a presbitériumok felállításának szükségességét, melyeknek teljesen függetleneknek kell lenniük a világi hatóságoktól, mert

ez alapvető feltétel a tiszta és hatékony egyházfegyelem gyakorlásához. A presbitériumok felállítása - hangoztatták gyakran - "nem feltétele az egyház merő létének ('esse'), de annál inkább feltétele az egyház helyesen való, jól-létének ('bene esse'). Elutasítva a református egyházban uralkodó nominalizmust, rámutattak arra, hogy milyen nagy szükség van az ébredésre és a biblikus tanításra ahhoz, hogy élő és hitvalló gyülekezetek alakuljanak. Az istentisztelet tisztaságának fontosságáról sem feledkeztek meg: kérték a liturgia bizonyos részeinek egyszerűsítését, ragaszkodtak ahhoz, hogy a keresztesítés végzése csakis a gyülekezet keretében történjen, a nyugalom napjának megünneplésén kívül minden más ünnepet elvetettek és támogatták a zsoltáreklés bevezetését.

A magyar puritánok azon a véleményen voltak, hogy a polemizáló teológia gyakorlati teológia nélkül, a

A hitet védeni

A hitet terjeszteni

gyülekezeti tagok lelki egészségét teszi tönkre. A kálvinizmus védelmében még a nyilvános vitáktól sem riadtak vissza, sőt bátran kiálltak az igazság mellett, azonban nem feledkeztek meg a nagy missziói parancsról sem. Nagyméretű evangelizációkat szerveztek és sokakat Krisztushoz vezettek. A legkiemelkedőbb prédikátora Medgyesi Pál (1605 - 1663?) volt, aki hitébresztő prédikációiban kiemelte, hogy a megtéréshez és az igazi bűnbánathoz vezető út első lépése nem más, mint az ember gonoszságának a felismerése. Az

evangélium áldott igazságait nemcsak a prédikációk által adták terjesztették, hanem könyvek által is. Munkásságuknak köszönhetően sok kegyességi irat jelenhetett meg, köztük Bayly Lewis híres műve, a Praxis Pietatis, amit Medgyesi Pál fordított le magyar nyelvre.

E mozgalom másik kiemelkedő egyénisége Apáczai Csere János (1625 - 1659) volt. Franekeri, leideni és utrechti tanulmányai után, Harderwijkben szerzi meg doktori fokozatát. Kiváló tudós volt, aki rádöbent az anyanyelvi oktatás fontosságára. Ő maga így vall erről: "Szilárdan elhatároztam magamban, ha a felséges Isten életem folyását még néhány esztendőre megnyújtja, nem halok meg addig, amíg a magyaroknak mindent tudományt magyarul nem közvetítek." Enciklopédiája 1653-ban jelent meg Utrechtben, mely különféle tudományokat foglalt magába, teológiát, filozófiát, társadalomtudományt, természettudományt és matematikát. Apáczai Csere János és puritán társai a magasabb fokú keresztyén iskolázást kívánták reformálni, de az alsóbb fokú oktatásról sem feledkeztek meg. Egyrészt széles körben népszerűsítették és elmélyítették a kátétanítást; sürgették a latin iskoláktól független magyar nyelvű népoktatás megszervezését, másrészt elleneztek az oktatásban honos és a középkori skolasztikából átörökölt humanista hagyományokat és az azzal járó logikai formalizmust.

A magyar puritánok elleni reakció nem váratott magára. Hamarosan szembe kellett nézniük az ellenhatással. Ennek fő megtestesítői Miskolczi Csulak István zempléni esperes, Geleji Katona István erdélyi püspök és Basire Isaac volt, aki Erdélybe menekült miután lefejezték I Károlyt, akinek udvarában papként tevékenykedett. Mivel a fent említett személyek nagy befolyásnak és tekintélynek örvendtek a Magyarországi Református Egyházban, sikerült puritán-ellenes légkört létrehozniuk. De kiváltképpen azért alakulhatott ki ez a hangulat, mert azt a hamis hírt terjesztették, hogy a presbiterianizmus elterjedése Erdélyben előbb vagy utóbb independentizmushoz vezet.

(folytatás a 9. oldalon)

ABORTUSZ

A nem kívánt terhesség megszakítása, vagy gyilkosság?

Az abortusz (az anyaméhben lévő magzat fejlődésének a megszakítása és eltávolítása) napjaink egyik jellegzetességévé vált. Miközben a múlt rendszer törvényei bűncselekménynek minősítették, és szigorúan büntették, addig a „felszabadulásunkat” követően, egyik vitathatatlan jogává vált mindenkinek eldönteni, hogy megkívánja-e tartani a fejlődésben lévő gyermeket vagy sem? A változást követően még összesúgtak az emberek, ha meghallották valakiről, hogy az abortusz mellett döntött, de ma már egy néhány „maradit” leszámítva teljesen természetesnek és jogszerűnek tarja mindenki.

A tágkörű elfogadottság következtében egyre kevesebb embernek fordul meg a fejében, hogy mindez erkölcsileg helyes-e vagy sem? Az egyházak, kevés kivételt leszámítva úgy tesznek, mintha nem is létezne ez a kérdés. Végül is minek az alapján dönthetnénk el, hogy erkölcsileg helyes dolog-e az abortusz, vagy nem? Pedig hát van egy jónéhány érv ezzel kapcsolatban, több mint amennyit e kis terjedelmű írás magába foglalhat.

Isten Igéje, a Biblia, ugyan szószerint nem tér ki az abortusz kérdésére, de határozottan megtiltja az emberi élet kioltását, azaz az ölést. (pl. a hatodik parancsolat: Ne ölj!) Vajon a magzat mikor éri el azt a fejlődési fokot, amikor már különálló életnek számít? Az abortuszt támogatók sokszor azt próbálják bizonygatni, hogy csak a születés után. Jó azonban, ha nem tévesztenek szem elől néhány elismert biológiai tény: a fogantatás pillanatától a magzat rendelkezik mind a hat kromoszómával, amelyek a genetikai kódhoz szükségesek (már ez bizonyítja, hogy az anyától különálló személyről van szó). A magzat szíve már 20 napos korában elkezd dobogni, 45 napos korában már észlelhetőek az agytekervényei, 8 hetes korában már minden szervvel rendelkezik és 12 hetes korában már érzékeli a fájdalmat is. A harmadik hónap vége felé a magzatnak már teljesen emberi alakja van, kialakult a csontozata, megfigyelhetőek az ujjai és a lábujjai is. Ugyanebben az időszakban, az első három hónapban, szokták az abortuszt végrehajtani. Ebben az időszakban szakítják meg a magzat fejlődését, vetnek véget az életének, azaz megölik.

Az abortusz a gyakorlatban úgy zajlik le, hogy a magzatot a fejlődés korai szakaszában egy bizonyos szívó eszközzel kiszippantják az anyaméhéből, ezáltal megszakítván a fejlődést. Később (a 15. hét után) erős sós oldatot fecskendeznek be a magzatvízbe, amely a magzatot távozásra kényszeríti. A legfejlettebb magzatok esetében különféle fogókkal az élő magzatot apró darabokra vágják, majd eltávolítják az anyaméhéből. Az erős idegzetűeknek ajánlom „A néma sikoly” című dokumentumfilmet, amelyben végignézhetik a reménytelen

magzatok haláltusáját, miközben a gondoskodás jelszava alatt szétdarabolják őket.

A Biblia azokat az eseteket, amikor az anyaméhben lévő magzat fejlődését megszakítják, ölének nevezi. Az elkeseredett Jeremiás próféta így kiált fel: „átkozott ember... hogy nem ölt meg engem az én anyám méhében, hogy az én anyám nékem koporsóm lett volna...” (Jer. 20:15-17). A Szentírás más helyeken is beszél az anyaméhben lévő magzatról, de mindig mint az anyától különálló személyről: „...engem teremtett az anyám méhében.” (Jób 31:15). „Bizony te alkottad veséimet, te takargattál engem az anyám méhében.” (Zsoltár 139:13). „Az Úr a te teremtőd és Alkotód anyád méhétől fogva.” (Ézs. 44:2). „Mielőtt az anyaméhben megalkottalak, már ismertelek...” (Jer. 1:5). Isten Igéje ellentmond annak az elképzelésnek, hogy a magzat csak a születést követően válik különálló személlyé! Isten Igéje a magzat fejlődésének a megszakítását ölének nevezi! Isten Igéje határozottan megtiltja az élet törvénytelen megszakítását, a gyilkolást! Isten Igéje alapján az abortusz bűn, akárcsak az élet bármilyen más törvénytelen megszakítása.

Miközben az emberiség döntő többsége

NE ÖLJ!!!

határozottan elítéli Stalint, Hitlert, akik különféle célok érdekében tömegeket gyilkoltattak meg, aközben egyet ért azzal, hogy más cél érdekében szintén tömegeket gyilkolnak meg. Gyermek milliói lelik halálukat az anyaméhben. Csak az Amerikai Egyesült Államokban 10 év alatt több mint 15 millióan haltak meg abortusz által. A fenti adatok alapján négy hónap alatt az abortusszal megölt gyermekek száma megközelíti a második világháborúban meghalt amerikai katonák számát. Általában három-négy gyermekből egy az anyaméhben leli halálát.

Gyakoriak az olyan alkalmak, ahol nemzetünk megtartásáról beszélnek. Tegyük végre valamit a gyakorlatban is! Tartsunk bűnbánatot akár személyes, akár közösségi bűneinkért, hagyjunk fel önpusztításunkkal és éljünk Isten dicsőségére, hogy megmaradhassunk, és ne vonjuk magunkra Isten haragját! Emeljük fel szavunkat azokért, akik nem szólhatnak saját érdekükben!

Nyisd meg a te szádat amellet, aki néma, és azoknak dolgában akik adattak veszedelemre! Péld. 31:8

SZÁSZ Attila

MISSZIONÁRIUSOK:

Hudson Taylor

1832. május 21.-én született Bamsley-ben Angliában. Szülei hívő keresztyének voltak. Már gyermekkorában Kínába akart menni misszionáriusnak. Gyenge alkata és egészségi állapota miatt az iskolát csak 11 évesen kezdte, de ekkorra már otthon megtanult folyékonyan héberül olvasni. Iskolába menetele után már nem érdekelte a Szentírás és egyre jobban eltávolodott Istentől. 15 évesen egy banknál kapott állást. Dolgozott és közben tanult. Ott azonban egy idősebb munkatársa még jobban eltávolította Istentől, olyannyira eltávolodott, hogy már nem is akart templomba menni és zavarta, ha a szülei érette imádkoztak.

17 évesen, egy szombat délután Hudson Taylor éppen otthon volt és az édesanyja egy másik helységbe utazott a rokonokhoz. Az édesanyja bement rokonainak egyik szobájába, hogy imádkozzon fia megtéréseért, hiszen nagyon elkeserítette fia helyzete. Elhatározta, hogy kitartóan imádkozni fog fia megtéréseért. Miközben az édesanyja imádkozott Hudson Taylor bement az édesapja dolgozószobájába, hogy kereszen valami olvasnivalót. Rettenetesen unta magát és nem nagyon érdekelte semmi. Kezébe vett egy traktátust, hogy elolvassa. Tudta, hogy a traktátus első felében egy történet van, míg a második felében következik a tanulság. Gondolta, hogy elolvassa a történetet, a tanulságot pedig másnak hagyja. A traktátus olvasása közben azonban meglátta, hogy bűnös és bűneiből egyedül csak Jézus Krisztus vére által szabadulhat meg. Elfogadta Jézus Krisztust személyes megváltójának.

Hudson Taylor már megtérése első napjaitól hirdette az evangéliumot az elveszetteknek. 1850-ben még az édesapja fűszerboltjában dolgozott és közben tanult, hogy elvégezhesse az orvosit. Azután egy Hull-beli orvoshoz került dolgozni, ahol folytatta az orvosi tanulmányait és közben tanulta a kínai nyelvet. Nyelvtanulási módszere nagyon egyszerű volt: Lukács Evangéliuma angol és kínai szövegét hasonlította össze és így rövid idő alatt 600 piktogramnak a jelentését fejtette meg. Mivel tudta, hogy Kínában nem lesz könnyű élete, kizárólag szegényes ételekkel kezdett táplálkozni. Naponta reggel ötkor kelt fel és 12 kilométert tett meg gyalog a munkahelyéig. Rendszeresen adta a tizedet, a maradékból pedig kifizette a lakbért, vett magának eledelt, a többit pedig szétosztotta a szegények között. Vasámap pedig elment a város szegénynegyedébe evangelizálni.

1853-ban felvették misszionáriusnak és szeptember 10.-én elindult Shangaiba. Megérkezésekor Kínában dúlt a polgárháború. Az idegenek csak Shangaiban és még öt kikötővárosban lakhattak. Tilos volt bemenniük az ország belsejébe. A kritikus helyzet ellenére azonnal munkához látott. Ő a mandarin dialektust ismerte ezért azonnal nekiállt megtanulni a Shangaiban beszélt nyelvet. Orvosként kezelte a betegeket és prédikálta az evangéliumot. Kínai ruhát öltött magára, amivel kivívta az angolok megvetését. 1855 telén vásárolt magának egy csónakot, amelyben lakott, és amivel behatolt az ország belsejébe. Egy időben együtt dolgozott egy másik misszionáriussal, de rövid idő után utjaik elváltak.

1858. január 23-án elvette feleségül Maria Dyer-t, egy kínai misszionáriusnak a leányát. Felesége tanárnő volt és gyermekevangélizációval is foglalkozott. Folyékonyan beszélt kínaiul, mert ott nőtt fel. Házassága után Ningpo-ban dolgozott egy kórháznál. 1859 nyaratól a kórház igazgatója Taylor-ra bízta a kórház igazgatását. Pénzübeli támogatás nem volt, azonban az ellátás mégis ingyenes kellett maradjon, hogy a szegényeket el tudják látni. Ő azonban bízott Istenben és az ígéreteiben. Elmondta a frissen megtért bennszülötteknek az ő problémáját és ezek a keresztyének örömmel vállalták ingyen a gondozást és takarítást. Rövid időn belül a betegek is tudták, hogy az ápolók ingyen dolgoznak, és hogy Hudson doktor és társai

mindent imádságban kérnek és a keresztyének Istene meghallgatja az imádságaikat. A kórházban a jajgatás helyébe Isten dicsőítése lépett. 1860-ban az egészsége annyira megromlott, hogy kénytelenek voltak visszamenni Angliába. Miután meggyógyult ismét a további munkán kezdett gondolkodni. Misszionáriusokat toborozott és képezett Kínának. Két év múlva 16 misszionáriussal tért vissza Kínába.

Most már Kína belsejébe mentek a hagyományos módszerrel: csónakokkal. Elmentek egészen Hangchow-ig ahol letelepedtek. Nyolc éves kislányuk elvesztése sem tudta meggátolni őket a szolgálatban; az év vége előtt már az egész Chekiang tartományt bejárták a misszionáriusok, sőt átmentek a szomszédos Nanking-ba is. A Hangchow-i gyülekezet is megerősödött a Ningpo-ban megtért Wang Lae-djun vezetése alatt. Taylor ezután átment Yangchow-ba, egy 360 ezres városba, ahol még nem járt misszionárius. Sokan jöttek a jó orvoshoz és így hallhatták az evangéliumot. Az ellenség azonban nem aludt és kezdték híresztelni, hogy a keresztyének vért isznak és gyermekeket ölnek meg.

(folytatás a 9. oldalon)

Istennél minden lehetséges

Nem azt akarom elmesélni nektek, hogy én mennyit ittam életemben és nem azt, hogy a korhízi kezelések sem segítettek, hanem onnan kezdeném, amikor elérkeztem életemnek ahhoz a pontjához, amikor a részegeskedés miatt kidobtak a munkahelyemről. Mint két gyermek apja alkalmi munkával járultam én is hozzá a család megélhetéséhez. Azonban ez a pénz kevés volt én pedig többet és többet ittam. Adósságokba keveredtem. A kevés pénzt otthon azzal magyaráztam, hogy én adtam kölcsön.

Nincs olyan lezüllött és elrontott élet, amelyen Isten ne tudna és ne akarna segíteni. Nevetségesen lehetetlen volt a barátaim, a szesztestvéreim szemében az, hogy én még el tudom hagyni az italt. Saját erőből nem is tudtam volna; mindez csak Istennel volt lehetséges.

Hiszem, hogy testvérek imádkoztak érettem.

1997 januárjában volt Marosvásárhelyen az Iszákosmentő Misszió országos találkozója. Elmenetem a feleségemmel együtt. Ugyanaz év februárjában volt egy tíznapos gyógyító a Hargitán (a Madarasi Hargita alatt). Meg akartam szabadulni az alkoholtól és Isten adott egy nagy lehetőséget erre. Oda is a feleségemmel mentem. Azelőtt elmondtuk a missziói lelkipásztornak, Kovács Kálmánnak, hogy pénzünk nincs, erre ő azt mondta, hogy ez nem akadály.

Az első napokban legszívesebben megszöktem volna. Hallgattam, hogy ezek az emberek, akik az Igét hirdetik, honnan ismernek engem, amikor soha nem találkoztunk, hiszen éppen az én problémáimról és „rólam” beszéltek. Most már tudom, hogy ott is ki volt az „emberismerő”.

A Lukács Evangéliuma 19. részének első tíz verse alapján prédikáltak. Megütötte a fületem az, hogy mi készítette Zákeust arra, hogy felmásson az eperfügefára. Az, hogy Jézus előtt ment az információ, hogy Ő egy tiszta ember. Ezt Zákeusnak is meg kellett néznie, erre neki is figyelnie kellett. És nekem is figyelnem kell. És attól a perctől kezdve nem Zákeusra figyeltem, hanem erre a tiszta emberre, aki egyben volt

Isten és ember is. Jézus a fővámszedő házában szállt meg: „Bűnös emberhez ment be szállásra”. Akkor megdöbbentem azon, hogy hozzám is bejöhet Jézus. Most már tudom, hogy bejöhetett, mert Ő a bűnösök barátja.

Amikor elérkeztünk az igehirdetés záró soraihoz „Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa ami elveszett”, a szívemig hatolt ez az Ige. Felismertem bűnös voltomat. Halott voltam bűneimben. Vámszedő voltam én is, és hétszer rosszabb, mint Zákeus. Neki ez volt a mestersége, én pedig a gyermekeim szájából vettem el a

kenyeret, hogy az árát itálra költsem. Sírva hallgattam végig a prédikációt.

Ennyire voltam képes az elmúlt 42 évben. Igen. Isten nélkül csak ennyire. Megvámoltam a családom békességét, feleségem egészségét, gyermekeim nyugalmaát.

De ott reménylett a fény sugar, hogy „Ő azért jött”. Áldott legyen az Ő neve ezért. Dicsőség neki örökkön-örökké.

Nem akarom becsapni Őt azzal, hogy még egyszer megfogjam a pálinkás poharat és igyak. Hála Jézusnak az életem megváltozott. Ma már munkahelyem van és a családi élet is helyreállt. Mindezt Jézusnak köszönhetem. Ma azonban már máshonnan támad a kísértő, de olyan jó Jézushoz menni kísértéseinkkel.

Rajta kívül nincs más szabadító. Kibeszélhetetlen öröm, hogy az adósságomat nem én kellett megfizessem, hanem Jézus Krisztusnak, Isten Fiának a megváltó, drága és szent vére ömlött ki a Golgotán azért, hogy én a bűnös, helyes viszonyba kerüljek az Atyával és bűneim örökre eltöröltettek általa.

VASS László - Marosvásárhely

Senki még eddig ki nem rekesztetett mennyországból az ő megvallott gonoszságáért – noha sokan kirekesztettek az ő magokkal feltételezett s elhíttett jóságokért.

Köleséri Sámuel

(folytatás az 5. oldalról)

Más szóval "nem más, mint az independentizmus útsínalója, mégpedig nemcsak *vallási és egyházi*, hanem *politikai* tekintetben is", mely az angol forradalomhoz hasonló véres eseményekbe fog torkollni: polgárháború, a monarchia eltörlése, az uralkodó kivégzése stb.

A magyar református klérus többsége ellenezte a presbiteriánus egyházkormányzat bevezetését, hiszen az egyházi előjárók pozíciójukat féltették, a nemesek pedig elborzadtak annak a pusztá gondolatától is, hogy olyan presbitériumok alakuljanak, amelyekben akár jobbágyok is teljes jogú tagok lehetnek, akik így egyházi tisztségükből kifolyólag taníthatják a földesurakat, sőt ha a szituáció megkívánja még fegyelmezhetik is. A helyzet tisztázására 1646. június 10-én a Magyar Református Egyház nemzeti zsinatot tartott Szatmárnémetben. A zsinat elismerte a presbiteriánus egyházkormányzat létjogosultságát és biblikus voltát, de sajnálatos módon, az akkori társadalmi és politikai körülményekre hivatkozva mégis úgy döntött, hogy alkalmazása nem kivitelezhető. A puritán mozgalmat elítélték. Akik ellenezni merészelték a püspöki rendszert, azok ellen fegyelmi eljárást indítottak. A magyar puritánok azonban nem csüggedtek el. Istenre tekintettek, egyedül Őbenne bíztak és csak Őt félték. Voltak azonban olyan nemesek, akik támogatták őket, köztük I. Rákóczi György felesége, Lórántffy Zsuzsanna is, így birtokaikon folytathatták szolgálatukat és alkalmazhatták alapelveiket. Fáradozásuk Istenért nem maradt gyümölcstelen. Az evangélium széles körben hirdettetett, sokan jutottak Krisztusba vetett élő hitre, az oktatás előtérbe

(folytatás a 7. oldalról)

Megtámadták Taylorék házát és felgyújtották azt. Alig tudtak megszabadulni. A rossz azonban jóra fordult és miután megszabadultak még ismertebbekké váltak, így egyre több ember hallhatta az örömhírt.

A missziót azonban újból támadás érte, ezúttal Angliából, ahol ugyanis elhíresztelték, hogy a misszionáriusok kérték az angol hadsereget, hogy segítsenek nekik megtéríteni Kínát. Az angliai hívők ezt hallva nem nagyon akartak adakozni, sajnos komolyan vették az ellenség pletykáját. Ebben a nehéz időben Isten egy másik szentjét használta a misszionáriusok megsegítésére: Müller Györgyöt. Ez a hitben járó ember Bristolban 2000 árvat etetett és még emellett évente 10000 dollárt küldött Kínába.

12 év házasság után Mária és még két gyermekük egy kolera járvány áldozata lett. Hudson Taylor felesége ágyánál megköszönte Istennek, hogy őt adta melléje és erőt kért, hogy tovább tudja szolgálni Őt teljes szívből. Szerettei elköltözése csak erősítette az Istenbe vetett hitét. A fájdalom felett győzött a hit.

Évek múlva minél bennebb ment Kínába annál inkább látta a szükségeket. Látta, hogy szüksége lenne 100

került, hamis tanítások cáfolattak meg, egyes helyeken presbitériumok alakultak és nagyon sok kegyességi irat került kiadásra. Ez volt az első református ébredés.

Mi történt végül a magyar puritanizmussal? Az oly jól és nagy lelkesedéssel elkezdett reformációt a Magyar Református Egyház nem vitte végig. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy a Magyar Református Egyház történelmének folyamán akadtak olyanok, akik megbecsüléssel és tisztelettel beszéltek a magyar puritánokról, de amikor reformjaik véghezvitele került szóba és cselekedni kellett volna, akkor ugyanaz a válasz hangzott el, mint a szatmárnémeti zsinaton: még nem jött el az ideje annak, hogy alkalmazzuk a Biblia tanítását.

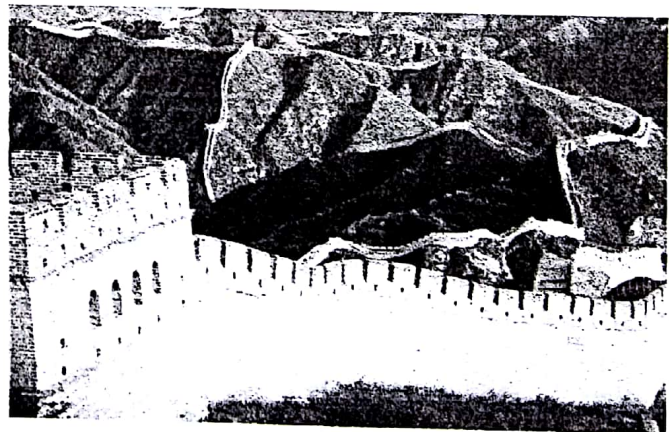
És mi a helyzet ma? Még ma sem jött el a biblikus reformáció

Jeremiás 6:16

ideje? Egyesek szerint nem. Isten nem kötötte feltételekhez az iránta való engedelmisséget. Ugyanakkor ne feledjük el, hogy a holnap engedelmisség engedetlenség a jelenben.

Isten megtartott magának egy maradékot, amely nem hajlott meg a Magyar Református Egyház episcopalizmusa és liberalizmusa előtt. A magyar puritánok reformtörekvése nem vált a feledés áldozatává. Csak néhányan emelik fel hangjukat és sürgetik a biblikus reformáció szükségességét. Szomorú, hogy a Magyar Református Egyház ugyanazt teszi mint a XVII. században. Elítéli és üldözi mindazokat, akik fényt derítenek hűtlenségére. De Isten hűséges és kegyelme által megáldja az igazságot úgy, amint ezt a magyar puritánok idejében tette. Szemtanúi leszünk-e egy újabb református ébredésnek? Adja az Úr, hogy így legyen.

PÁLL Levente

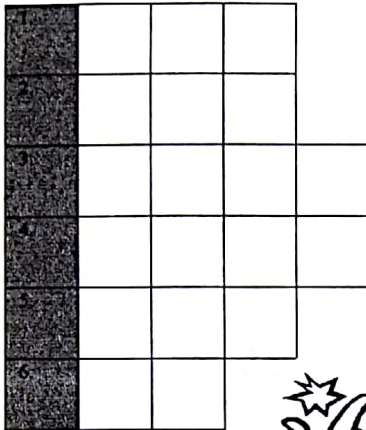

misszionáriusra és 50000 dollárra. Ezt is Istentől kérte és meg is kapta. Isten megadja azt, amire szükségünk van.

1880-ban Belső Kínában 70 missziói állomás volt, röviddel Hudson Taylor halála után pedig 205 misszió volt 849 misszionáriussal és 125000 belföldi munkatárssal. A boxer lázadás alatt több mint 200 misszionáriust kivégeztek. 1905-ben Hudson Taylor visszament Kínába és láthatta a boxer lázadás pusztításait. Az év június 3.-án költözött haza megváltójához. Milyen jó lenne, ha Isten egyre több ilyen odaszánt embert adna Romániának is.

CURCUBET Gábor

Fejtörő gyermekeknek!

Ha helyesen kitöltöd a vízszintes sorokat, és összeolvasod a beárnyékolt merőleges sort, akkor egy bibliai személy nevét fogod megkapni. Ha elolvasod a zárójelben lévő bibliai részeket, akkor könyvedben megtalálod a helyes választ.

1. Ábrahám felesége. (1Mózes 17:19)
2. Az aranyborjú készítője. (2Mózes 32:3-4)
3. A Nílusból fogták ki. (2Móz. 2:1-10)
4. Betsabé férje. (2Sámuel 11:3)
5. Hogyan nevezték Ézsaut? (1Móz. 25:30)
6. Sodomából menekült meg.. (1Móz. 19:15)

Heti szolgálati alkalmak

Barót (067/377-369)
csütörtök, 19.00 bibliára
vasárnap, 17.00 istentisztelet

Brassó (068/183-559)
hétfő, 18.00 felnőtt bibliára
szerda, 18.00 imaközösség, beszélgetés
péntek, 16.00 gyermek-bibliára
szombat, 17.00 ifjúsági bibliára
vasárnap, 11.00 istentisztelet
17.00 gyülekezeti bibliára

Kézdivásárhely (094/307-550)
péntek, 18.00 bibliára
vasárnap, 9.30 istentisztelet

Marosvásárhely (094/253-430)
Csütörtök, 17.00 bibliára
vasárnap, 10.00 istentisztelet
18.00 bibliára

Miskolc (0036/46/412-558)
vasárnap, 10.00 istentisztelet
17.00 istentisztelet

Rava (Nequa 21)
vasárnap, 11.00 istentisztelet
14.00 istentisztelet

Szamosújvár (092/459-594)
csütörtök, 18.00 gyermek-bibliára
20.00 bibliára
vasárnap, 19.00 bibliára

Szék (Sic 261)
szerda 20.00 bibliára
péntek, 20.00 bibliára
szombat, 11.00 gyermek-bibliára
20.00 fiatal házaspár bibliájára
vasárnap, 11.00 istentisztelet
17.00 áhitat

Szováta (065/577-592)
vasárnap, 10.00 istentisztelet
16.00 gyermek-bibliára
17.00 felnőtt bibliára

FELVÉTELIZŐK FIGYELMÉBE!

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lehetőséget kínál az Intézet előzetes megismeréséhez azok számára, akik a következő tanévben szeretnének felvételizni. Az érdeklődők akár három napig részt vehetnek az előadásokon, áhítatokon. Megismerkedhetnek a tanárokkal, diákokkal, valamint a Károlyi Intézet tanítási alapelveivel, kollégiumi életével.

Érdeklődni és jelentkezni az iskola címén lehet, levélben, telefonon, faxon vagy drótpostán.

VÁRJUK A BESZÁMOLÓKAT A MISSZIÓI MEZŐKRŐL!

Kedves szolgatársaink, olvasóink! A Keskeny Út várja szolgálatokkal kapcsolatos írásaitokat, híreiteket. Ha egyszerűen csak el szeretné mondani a nyilvánosság előtt, hogyan találkoztál Megváltó Jézussal, azt is megírhatod. Ne feledd, a keresztyén újságírás is egy szolgálati forma!

Keskeny Út

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet
tanulmányi és szolgálati lapja

Főszerkesztő: PALL Zoltán
Cím: Brassó, 200, Kővárosi út 22, B110, e-mail: pallo@teareson.ro
Tel: 068/183-559, E-mail: pallo@teareson.ro
A KGTMI címe: Miskolc, Károlyi út 33/27-H
Tel/Fax: 46/412-558, E-mail: KGTMI@mail.magyarbiblia.hu